

WWF

FACTSHEET

2011

RIBNJAK PODUNAVLJE © JOZSEF MIKUŠKA

Obnova močvarnih staništa na području Mure, Drave i Dunava

WWF je, kao jedna od najutjecajnijih svjetskih nevladinih udruga za zaštitu prirode, u siječnju 2011. godine započeo dvogodišnji projekt obnove ribnjaka u Parku prirode Kopački rit. Projekt naziva „Obnova močvarnih staništa na području Mure, Drave i Dunava“ uz obnovu ribnjaka Podunavlje obuhvaća i restauraciju vlažnih livada i bara na području Štrbca u Specijalnom rezervatu prirode Gornje Podunavlje u Srbiji.

Svrha projekta

Projekt će omogućiti uspostavljanje prirodne riječne dinamike i obnovu prirodnih staništa, a imat će i pozitivan utjecaj na vrste kao što su orao štekavac, žličarka i ostale čaplje.

Ovaj je projekt primjer zajedničkog provođenja Direktive o staništima, Direktive o pticama, Okvirne direktive o vodama i Direktive o poplavama.

Ribnjaci se obnavljaju zbog očuvanja biološke raznolikosti i močvarnih staništa.

Regulacijom vodotoka za potrebe riječne plovidbe i poljoprivrede uništeno je 80 posto prijašnjih poplavnih područja uz Dunav a s njima i biološki najproduktivnija područja kao što su poplavne šume. Gube se i osnovne usluge ekosustava, poput obrane od poplava i pročišćavanja vode. Zaštita preostalih poplavnih područja Dunava ipak je postignuta, no određena područja treba obnoviti kako bi im se vratila prvotna funkcija močvarnog staništa. Stoga je WWF u partnerstvu s brojnim institucijama i organizacijama pokrenuo inicijativu s ciljem obnove poplavnih područja duž Dunava.

Studija "Procjena potencijala za restauraciju duž Dunava i glavnih pritoka", koju je WWF pripremio s konzultantskom tvrtkom Fluvius, prvi je korak ka postizanju ambicioznog cilja WWF-a da do 2020. godine 1,5 milijuna ha poplavnih površina na 1,500 km slobodnog toka bude zaštićeno ili povezano s riječnim sustavima.

Obnova močvarnog staništa u Hrvatskoj odvijat će se u Kopačkom ritu na Ribnjaku Podunavlje blizu mjesta Kopačeva u Baranji. Ribnjaci su napravljeni šezdesetih godina prošlog stoljeća i s vremenom su povećavali površinu. Površina iznosi oko 630 ha, od kojih je pod vodom bilo oko 550 ha, dok se stvarno koristilo 470 ha, prvenstveno zbog slabog održavanja i zaraštavanja vodenih površina. To su bili šaranski ribnjaci namjenjeni polu-intenzivnom uzgoju. Napuštanjem ribnjaka došlo je do prirodne sukcesije te smanjenja močvarnih funkcija i vrijednosti što je negativno utjecalo i na biološku raznolikost.

Prirodne vrijednosti ribnjaka Podunavlje

Na ribnjaku se moglo vidjeti mnoštvo različitih vrsta ptica, pa i blistavi ibis (*Plegadis falcinellus*), no napuštanjem ribnjačarske proizvodnje ovo stanište su napustile i mnoge vrste ptica. Brojnost ptica će se povećati vraćanjem vode u ribnjak.

Osnovno prirodno obilježje ribnjaka predstavljaju različita vlažna i močvarna staništa, od zajednica vodenih leća preko lopoča, lokvanja i plavuna do tršćaka i rogozika. Tijekom proljeća i ljeta plutajuća vegetacija predstavlja mjesta za gniježđenje ugrožene bjelobrade čigre (*Chlidonias hybrida*) i gnjuraca (*Podicipedidae*). U fazi kada dolazi do nestanka vode iz ribnjaka (prirodnim ili umjetnim putem) velike površine su prekrivene neobraslim muljevitim površinama koje služe za ishranu brojnim vrstama ćurlina (*Charadriiformes*). U plitkim barama preostalim vodenim organizmima hrane se ptice močvarice, osobito vrste čaplji (*Ardeidae*), žličarki (*Platalea leucorodia*) i orlova štekavaca (*Haliaeetus albicilla*).

Ribnjaci Podunavlje su i dio Nacionalne ekološke mreže Hrvatske, te su potencijalno područje Natura 2000, mreže ekološki značajnih područja Europske unije.

Realizacija projekta

WWF u suradnji s relevantnim ministarstvima, Javnom ustanovom Parka prirode Kopački rit te Općinom Bilje želi poduzeti zahvate kojima će se ponovno uspostaviti sve ekološke funkcije ribnjaka. Iako ribnjak neće u prvoj fazi imati prijašnju ulogu proizvodnje ribe, cijelo područje se planira urediti kako bi ga se uključilo u turističku ponudu Parka. Izgradnja pješačkih staza, promatračnica ptica i poučnih tabli dodatno će obogatiti ovo područje i postat će mjesto stalnih posjeta brojnih turista. Obnovom funkcija ribnjaka u budućnosti će se opet moći pokrenuti ekstenzivna proizvodnja riba, što bi moglo pozitivno utjecati na lokalnu ekonomiju. Početak radova planiran je za jesen 2011.

© PETRA BOIĆ PETRAČ / WWF - CANON

© MARIO ROMULIĆ / WWW.ROMULIC.COM

Projekt se provodi uz financijsku potporu tvrtke *The Coca-Cola Company* s kojom WWF surađuje s ciljem obnove poplavnih područja duž Dunava kako bi se ukazalo na korisnost močvarnih sustava za ljude te osigurala kritična staništa za bogatu floru i faunu Dunavskog sliva. Ova suradnja predstavlja suvremeni model javno-privatnog partnerstva radi dobrobiti prirode i ljudi. Cilj *Coca-Cole* je nadoknaditi lokalnim zajednicama i prirodi svu količinu vode koja se upotrebljava za proizvodnju pića, prvenstveno kroz podršku programima zaštite voda.

U SURADNJI S:

PARK PRIRODE KOPAČKI RIT

HRVATSKO DRUŠTVO ZA
ZAŠTITU PTICA I PRIRODE

Za daljnje informacije kontaktirajte WWF:

Irma Popović Dujmović
Tel.: + 385 959058352
ipopovic@wwfmedpo.org

Duška Dimović
Tel. +381 113349479
ddimovic@wwfdep.org

Zašto smo ovdje

Da zaustavimo uništavanje prirodnog okoliša Zemlje i da izgradimo budućnost u kojoj ljudi žive u skladu s prirodom.

croatia.panda.org

www.panda.org/dcpo